

Kontrolný zoznam reštrukturalizačných procesov

Kontrolný zoznam reštrukturalizačných procesov

Európska komisia

Generálne riaditeľstvo pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a rovnosť príležitostí

Jednotka F.3

Rukopis bol dokončený vo februári 2009

Európska komisia ani žiadna osoba konajúca v jej mene nenesie zodpovednosť za možné použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii.

© photos: iStock

Pre akékolvek použitie alebo reprodukciu fotografií, na ktoré sa nevzťahujú autorské práva Európskych spoločenstiev, je potrebné získať povolenie priamo od držiteľa/držiteľov autorských práv.

Viac doplňujúcich informácií o Európskej únii je k dispozícii na internete.
Sú dostupné cez server Európa (<http://europa.eu>).

Europe Direct je služba, ktorá vám pomôže nájsť odpoveď na vaše otázky o Európskej únii

**Bezplatné telefónne číslo*:
00 800 6 7 8 9 10 11**

* Niektorí operátori mobilných sietí nepovoľujú prístup k číslam 00800 alebo tieto hovory spoplatňujú.

© Európske spoločenstvá, 2007.
Rozmnožovanie je povolené len so súhlasom autora.

Reštrukturalizácia je bolestivá pre zúčastnené strany, najmä pre pracovníkov a regióny. Súčasná ekonomická kríza, ktorá má vplyv na všetky ekonomiky Európskej únie, je toho dôkazom. Kríza má väzne negatívne následky na zamestnanosť ako dôsledok narastajúceho počtu spoločností, ktoré sú nútené reštrukturalizovať svoje aktivity.

Rôzni aktéri zapojení do reštrukturalizácie majú všetky výhody spoločnej práce za účelom zaistenia spojitosť a synergie medzi ich špecifickými rolami v procese anticipácie a riadenia zmien a reštrukturalizácie. S cieľom maximálizovania šancí na úspešnú rekonverziu zamestnancov, ktorí sa stali nadbytočnými, reštrukturalizovaných spoločností a ohrozených regiónov, je potrebné vykonať rýchle opatrenia ako časť rekonverzného plánu koordinovaného špeciálnou jednotkou alebo podobnou štruktúrou.

Aby sme pomohli aktérhom, ktorí sa ocitli zoči-voči reštrukturalizácii vo svojom regióne či spoločnosti, Komisia by im chcela ponúknuť sadu komplexných kontrolných zoznamov obsahujúcich konkrétnie kroky zamerané na anticipáciu, riadenia či reakcie na reštrukturalizáciu.

Tieto kontrolné zoznamy sú založené na praktických príkladoch z praxe v kontexte anticipácie a riadenia zmien a reštrukturalizácie v rámci rôznych národných štruktúr, systémov priemyselných vzťahov a ekonomickom či sociálnom kontexte. Hoci niektoré z praktík sa nedajú len tak jednoducho preniesť do praxe, môžu slúžiť aspoň ako zdroj inšpirácie.

Kontrolné zoznamy sú organizované ako sady určené každému z jednotlivých účastníkov (spoločnosti, zástupcovia zamestnancov, sociálni partneri, regionálne orgány, národné orgány a samotní zamestnanci). Kroky v každej sade sú rozdelené podľa načasovania akcií, ktoré majú byť uskutočnené (opatrenia a nástroje, ktoré majú byť vytvorené na trvalom základe, akcie, ktoré treba prijať v priebehu procesu reštrukturalizácie a opatrenia, ktoré majú byť vypracované neskôr).

Kontrolný zoznam je založený na výsledkoch workshopu organizovaného DG EMPL, ktorý sa konal v Bruseli 11. februára 2009. Zúčastnilo sa ho vyše 40 expertov na reštrukturalizáciu z celej Európy a bolo identifikovaných vyše 600 krovok. Tento kontrolný zoznam je syntézou najdôležitejších identifikovaných krovok.

ÚVOD

V uplynulých rokoch Európska komisia spustila niekoľko iniciatív v oblasti anticipácie a riadenia zmien a reštrukturalizácie (napr. vytvorenie Reštrukturalizačného fóra, kde bolo prediskutovaných mnoho prípadov inovatívnych praktík). Európska komisia takisto financovala početné štúdie na túto tému a podporovala Spoločný pracovný program európskych sociálnych partnerov, ktorý obsahuje okrem iného aj integrovaný projekt reštrukturalizácie v 27 krajinách EÚ¹.

Od konca 90. rokov 20. storočia sa anticipácia vďaka meniacim sa formám reštrukturalizácie spoločnosti stala kritickou otázkou. Objavili sa nové praktiky v podaní rôznych účastníkov v spoločnostiach aj mimo nich. Ukazujú, že reštruk-

turalizácia môže byť riadená jednoduchšie a úspešnejšie, ak sú jej sociálni a regionálni účastníci schopní predvídať krátkodobé negatívne vplyvy (operatívna anticipácia) a pripraviť dlhodobé zmeny (strategická anticipácia).

Strategická a operatívno-strategická anticipácia zmeny a reštrukturalizácie nie je len nevyhnutnou požiadavkou riadenia týchto procesov sociálne zodpovedným spôsobom a zníženia ich sociálneho dopadu. Je aj nepostrádateľným predpokladom ekonomickeho úspechu a konkurencieschopnosti spoločnosti. Schopnosť nestrácať náhľad na strategický želaný vývoj spoločnosti a umiestnenie procesov zmeny do dlhodobých rámcov analýzy a riadenia (ako opak rozhodnutí vykonávaných na základe krátkodobých ziskov alebo otázkach hodnoty majetku) môže úspešne prispieť k udržateľnosti a konkurencieschopnosti spoločnosti. Toto tvrdenie platí aj pre ekonomicke sektory, regióny a ekonomiky ako také.

Dôležitosť času a priestoru

Čím dlhšie musia aktéri konať pred ohlásením reštrukturalizácie (alebo aj po ohlásení, avšak pred realizáciou reštrukturalizačného plánu), tým viac priestoru majú na jej anticipáciu a riadenie zodpovedným spôsobom a na nájdanie riešení z nej vyplývajúcich ekonomických problémov a problémov zamestnania. Časové obdobie dané na

¹ Od roku 2004 európski partneri spustili komplexné národné štúdie o reštrukturalizácii v členských štátach EÚ. Popri sérii národnej dokumentácie a národných seminárovo so sociálnymi kontaktmi boli dodnes vypracované dve komplexné správy o reštrukturalizácii v nových a dešiatich „starých“ členských štátach. V súčasnosti je projekt v poslednej fáze v siedmich krajinách EÚ pred vypracovaním konečnej hodnotiacej správy, a projekt ukončí v roku 2010 veľká konferencia. Ohľadom ďalších informácií a prepojení si pozrite časť Literatúra.

reštrukturalizáciu (najmä v kontexte urýchľovania zmien) sa stalo hlavným faktorom predurčovania schopnosti aktérov monitorovať situáciu, identifikovať konkrétné riziká (závislé napríklad od konkrétneho stupňa kvalifikácie, veku, zdravia a pohlavia zainteresovaných pracovníkov) a konania proaktívny spôsobom.

To znamená, že typ anticipačných krokov jednotlivých aktérov silno závisí od časového obdobia, ktorý majú k dispozícii pred, počas alebo po oznamení. Pri riadení zmien existuje niekoľko stupňov predvídateľnosti. Záleží od toho, kde je umiestnený kurzor času.

Vysoký stupeň predvídateľnosti je možný, ak je anticipácia používaná ako **stály** monitorovací proces rozvoja zamestnateľnosti pracovníkov a udržateľných aktivít spoločnosti. Cieľom takéhoto **ex ante prístupu** je chápanie a v predstihu zavádzanie postupov a opatrení, ktoré prispievajú k schopnosti spoločností a pracovníkov prispôsobiť sa všetkým vnútorným a vonkajším šokom a premenám. Do tejto kategórie patria národné, regionálne a sektorové monitorovanie prospektívne sa venujúce vývoju zamestnanosti, schopnostiam a kariére. Mechanizmy včasnej výstrahy sa zvyčajne zapájajú neskôr, ale takisto v tejto skorej fáze anticipácie, čím sa dáva čas aktérom vytvoriť spoločnú predstavu budúceho ekonomickeho a sociálneho rozvoja.

Anticipáciu je tiež možné naplánovať tak, aby bol konkrétny reštrukturalizačný proces riadený tým najlepším možným spôsobom a aby sa našli alternatívy a limity negatívneho dopadu, v súlade s „**liečebným**“ alebo **ex post prístupom**. V tejto súvislosti sa nástroje a postupy chápu a využívajú v ranom štádiu na prípravu zamestnancov, organizácií, pracovných procesov a miestneho trhu práce na dôsledky reštrukturalizácie, ktorá už prebieha. Tu je cieľom zmierňovanie dopadu reštrukturalizácie na pracovný postup pracovníkov a na ekonomickú situáciu daného regiónu.

V poslednej fáze sú stratégie zamerané na riadenie dočasnej krízy pomocou použitia rôznych nástrojov (napr. počas súčasnej krízy zamestnanie na skrátenú pracovnú dobu, podporné programy v dočasnej nezamestnanosti, práca na čiastočný pracovný úväzok a pod.). Hlavnou myšlienkom tohto prístupu je nájsť spôsoby, ako udržať pracovnú silu počas krízy a neskôr po kríze byť pripravení znova začať s normálnym procesom. Dôležité je však aj brať do úvahy skutočnosť, že kríza môže stimulovať potrebu urýchlenia štrukturálnej adaptácie.

Je jasné, že súčasná ekonomická kríza drasticky redukuje čas a priestor pre anticipačné intervencie a spôsobilosť spoločenských a regionálnych aktérov uskutočniť anticipačné riešenia. Ale dokonca aj v tomto úseku krízy zoštáva čas podstatným faktorom pre prekonanie krízovej

situácie (napr. využívanie zamestnania na skrátenú pracovnú dobu spolu so školením).

Viacúrovňová otázka s viacerými aktérmi

Anticipáciu môžu využiť aktéri, fungujúci na rôznych úrovniach (európski, národní, regionálni sektoroví i spoločnosti). Ako sa môžu aktéri zapojiť do prípravy trvalej zmeny (najmä pred oznamením reštrukturalizácie)? Ktoré sú tie kompetencie aktérov, ktoré môžu vybudovať spoločnú diagnózu reštrukturalizačnej situácie a regulovať situáciu? Existujú spoločné diagnózy a spoločné vnímanie krízy a jej následkov?

Všetci aktéri môžu hrať aktívnu úlohu v anticipácii a riadení zmeny, ako ukazujú nové a inovatívne postupy. V kontexte anticipácie viacerých aktérov sú tí aktéri, ktorých sa to týka, nielen vnútri, ale aj mimo spoločnosť. Takýto prístup s viacerými aktérmi vyžaduje aj silné vzájomné prepojenia medzi činnosťami na rozličných úrovniach (zmobilizovanie spoločných stratégii, miestneho manažmentu, odborových zväzov, verejných orgánov, miestnych orgánov, monitorovacích stredísk, univerzít, európska úroveň, atď.). Rozmanitosť týchto interakcií, ktorá podmieňuje úlohu rôznych aktérov, je činiteľom zložitosti. Taktiež to znamená, že niektoré činnosti a niektoré politiky je náročnejšie aplikovať na malé a stredné podniky (MSP).

Pokiaľ ide o **spoločnosť**, spoločenská zodpovednosť za anticipáciu a riadenie zmien sa týkajú tak vnútorných ako aj vonkajších zodpovedností spoločností (na miestnej, národnej alebo európskej/medzinárodnej úrovni). Týka sa to napríklad spoluzodpovednosti spoločnosti za ekonomickú revitalizáciu oblasti dotknutej reštrukturalizáciou, a teda sa zameriava na zabezpečenie odborného prechodu pracovníkov, ktorí sa tým stali nadbytočnými.

Z pohľadu **zástupcov zamestnancov** je anticipácia veľmi úzko prepojená na ich schopnosť v správnom čase precvičovať sociálne a ekonomicke výsady na rôznych úrovniach (pracovisko, spoločnosť, skupina spoločnosti, ako aj národná a európska úroveň). Tieto predpoklady sú samozrejme efektívnym a konštruktívnym spôsobom zavedenia praxe informovania, porád a prejednávania na úrovni spoločnosti a koncernu.

Z pohľadu **jednotlivých pracovníkov** anticipácia závisí od ich vlastnej schopnosti zvoliť si a využívať školiaci program s cieľom zlepšenia ich uplatnenia na trhu práce a uľahčenia premeny v ich kariére a pracovnom živote. Intenzita ťažkostí, s ktorými sa nadbytoční zamestnanci musia vypoľovať, sa mení v závislosti od ich kvalifikácie, s vyššou dôležitosťou rizika, keďže ich kvalifikácia nízka. Z pohľadu zamestnateľnosti je evidentné, že individuálni zamestnanci

nemôžu byť považovaní za izolované subjekty ako ostatní aktéri (zamestnávateľ, zástupca zamestnancov, sociálni partneri, orgány), ktorí hrajú dôležitú úlohu pri pomoci, motivovaní a podpore individuálnych zamestnancov.

Pre **sociálnych partnerov** je kolektívne vyjednávanie či iná forma dvoj- a trojstranných vyjednávaní, rokovanie a dialógu jedným z najdôležitejších nástrojov anticipácie a riadenia zmeny na úrovni spoločnosti a sektoru (národ-

ná a európska/medzinárodná). Sociálni partneri hrajú kľúčovú úlohu aj z pohľadu „sociálneho vnímania“ danej reštrukturalizačnej situácie.

Národné a regionálne orgány môžu takisto vyvinúť špeciálne kroky na podporu ľudí a spoločností na poli anticipácie zmeny a reštrukturalizácie. Regionálne orgány majú osobitnú úlohu koordinácie všetkých aktérov a ponúkania rýchlych odpovedí.

SPOLOČNOSTI

Spoločnosti stojí v centre reštrukturalizačného procesu. Akákoľvek efektívna činnosť anticipácie a sociálne zodpovednej reštrukturalizácie **musí začať a byť riadená najmä v rámci jednotlivých spoločností**. Vnútorné kroky sú však často nedostatočné pri prevencii alebo zmienovaní sociálneho dopadu reštrukturalizácie. Musia byť kombinované so súbežne vykonanými krokmi a nástrojmi vyuvinutými **inými aktérmi** (organizácie sociálnych partnerov, verejných orgánov a jednotliví zamestnanci) **na ostatných vládnych úrovniach** (miestna, regionálna, národná, sekotorová a európska).

Kľúčový prvok úspešnej stratégie anticipácie a prevencie negatívnych sociálnych dopadov reštrukturalizácie pozostáva v budovaní **kultúry a postupov permanentnej adaptácie na zmenu**, vytváraním a sledovaním nástrojov **na pravidelnej báze**, ktoré budú ulahčovať hľadšiu adaptáciu a napomáhať lepšie zvládať krízové situácie, ktoré sa vyskytnú: rozvíjanie špecifických vedomostí a expertiz ohľadom riadenia zmeny, vytváranie stratégie krízového manažmentu a tvorenie systémov včasnej výstrahy. To naznačuje, že strategický rozmer je integrovaný v spoločnom manažmente ako protiklad cieľov krátkodobého zisku alebo majetkovéj hodnoty. Z tohto dôvodu sa vytváranie **manažerov zmien** v riadení zmien.

rámcu spoločnosti, ktorí sa budú stretávať s podobnými entitami existujúcimi na iných úrovniach (konkrétnie na regionálnej, národnej a sekotorovej úrovni) zdá byť obzvlášť užitočné.

Dôležité vyzerať byť aj zdôraznenie tej úlohy, že spoločnosti môžu mať vzťah k **zamestnateľnosti** alebo kapacitu adaptovať svoje pracovné sily. Pre úspech spoločnosti a pre schopnosť pracovníkov riadiť svoj pracovný život je rozhodujúci rozvoj kvalifikácie pracovníkov.

MSP sú často vynechávané z väčšiny školení a poskytnutej podpory, preto majú výraznú ďalenosť s tým, ako riešiť organizačné, ako aj ĥršie ekonomicke zmény. Toto jasne ukazuje nepríaznivý scenár, dary tým, aké sú pre MSP dôležité pracovné miesta a nárasť v EU. Aby sme tento problém vyriešili, **sektorové organizácie a regionálne orgány** môžu ponúknut' nástroje a metodiky (napr. spoločné zdroje) s prihládznutím na čas, kultúrne a finančné špecifika MSP. Tieto zásahy nielen že pomáhajú školiť a podporovať zamestnancov MSP, ale určujú tiež strategický smer obchodu, a to je rozhodujúci krok v pozitívnom riadení zmien.

Strategické plánovanie spoločnosti je o pravidelnom monitorovaní situácie a pravdepodobného vývoja ekonomickej a finančnej situácie spoločnosti, ako aj technologického rozvoja vo svetle širšieho trhu, sektorových a spoločenských trendov a s tým, že sa berie do úvahy pozícia spoločnosti v globálnom reťazci zásobovania. Je veľmi dôležité, aby **ludské zdroje, zamestnanosť a ohľad na schopnosti boli v centre tohto strategického plánovania**, ktoré sa tam dostanú zahrnutím riadenia ľudských zdrojov (RLZ) zblízka do činnosti. Toto sa prenáša do konkrétnej politiky **plánovania zamestnanosti a schopnosti s pohľadom do budúcnosti (opatrenia pre zamestnateľnosť)**.

ČINNOSTI	PODMIENKY ÚSPECHU A REALIZAČNÝ RÁMEC
<p>Strategické dlhodobé monitorovanie, vrátane nadnárodnnej úrovne</p> <ul style="list-style-type: none"> Pravidelné monitoruje situáciu a pravdepodobný vývoj ekonomickej a finančnej situácie spoločnosti, ako aj technologický rozvoj vo svetle širšieho trhu, sektorových a spoločenských trendov. Rozvíjajte pracovné strategické plány, ktoré zahŕňajú analýzu sektora/výchovy špecifické a identifikujte pozície spoločnosti v globálnom reťazci zásobovania. Dávajte ľudske zdroje, zamestnanosť a ohľad na schopnosti do centra strategického plánovania, ktoré sa tam dostane zahnutím RLZ zblízka do činnosti. <p>Pokračujúce mapovanie zamestnanosti spoločnosti a požiadaviek na zručnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozvíjajte dlhodobé plánovanie kvantitatívnych a kvalitatívnych potrieb („Sledovanie zamestnania“) Zavedte viacročný plán so zástupcami zamestnancov. Záistite pravidelné informácie a konzultácie ohľadom rozvoja zamestnanosti (kvantitatívnej a kvalitatívnej) a opatrení na riešenie možných negatívnych alebo problematických situácií. <p>Plánovanie opatrení ohľadom zamestnanosti a schopnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> Zavedte pravidelné informácie a konzultácie ohľadom rozvoja zamestnanosti (kvantitatívnej a kvalitatívnej) a opatrení na riešenie možných negatívnych alebo problematických situácií. <p>Opatrenia adresované jednotlivým zamestnancom</p> <ul style="list-style-type: none"> Pružné opatrenia: vzbudovanie dlhodobej flexibilitu do štruktúry pracovných sôl a interných pravidiel pre dlhodobú flexibilitu pracovného času (kontá pracovného času); rotácia práce. Školačce opatrenia: <ul style="list-style-type: none"> Podporujte vytváranie pozície školačich poradcov („školačich zástupcov“), ktorí pomôžu zamestnancom vybrať vhodné školenie; Vytvorte periodickú „Bilanciu kvalifikácie“ (hodnotenie individuálnych spôsobilostí a motivácií s cieľom definovať alebo legalizovať individuálnu mapu školenia); Prepravujte individuálne plány školení (s kvantitatívnymi cieľmi), Prepravujte individuálne účty školení (účty s cieľom vyplývania výuky, ktorú má na výber školiaci sa) a rozpočet za školenia; Vyhľadajte balíky školení v spolupráci s externými diktérmi (miestne orgány, univerzity/technologické inštitúty, školačace centrá, dodávateelia školenia, atď.); Nariďte vzdelenú dovoľenku („Bildungsurlaub“) regulovanú zákonom alebo kolektívou zmluvou. 	<p>Interné partnerstvo: Spoluzáodpovednosť zamestnancov, vrátane nadnárodnnej úrovne</p> <p><i>Spoluzáodpovednosť zamestnancov, vrátane nadnárodnnej úrovne</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Existencia efektívneho sociálneho dialógu. Existencia stáleho, pravidelného a efektívneho informovania a porád so zástupcami zamestnancov, ktoré im umožňujú pridať sa hned od úvodu a predstaviť ich pohľad na všetky aspekty otázanej témy s primeranou pozornosťou venovanou ochrane dôvernosti citlivých informácií na dané témy: <ul style="list-style-type: none"> strategická diagnoza a orientácia, rozvoj zamestnanosti (kvantitatívny a kvalitatívny) a opatrení na eliminovanie možného negatívneho alebo problematického vývoja. Investovanie do zvyšovania spôsobilosti zástupcov zamestnancov so súčtom na technické schopnosti (ekonomické, finančné, premyselné, atď.). Existencia systému dvojsmejnej komunikácie a hlásení medzi řízonymi úrovňami zastupovania zamestnancov (europská, národná, miestna úroveň, úrovňa pracovisk). Využívanie Európskych rád práce (ERP) na rozširovanie informácií do celej štruktúry skupín. <p>Kolektívne vyjednávanie</p> <ul style="list-style-type: none"> Zmluva so zástupcami zamestnancov o konkrétnych postupoch venujúcich sa otázkam zmeny a reštrukturalizácie, ako aj ľudských zdrojov, zamestnanosti a schopnosti. Kedykolvek je to len možné, používanie nadnárodných zmlúv spoločnosti a konástroja na definovanie rámčových postupov reštrukturalizácie na európskej úrovni, pričom sa umožňuje adaptácia v národnom kontexte. <p>Externé partnerstvá</p> <p><i>Sme s vami k regionom</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Existencia pravidelných pracovných vzťahov a partnerstiev s regionálnymi orgánmi, univerzitami a poskytovateľmi vzdelania a školení, zamestnanosťou a schopnosťou. Existencia pravidelného vzdelania a školení, technologickími inštitútmi, rozvojovými agentúrami a inými zainteresovanými stranami; podelenie sa s nimi o dlhodobé stratégiu. Účasť, podieľa a prinos pozorovateľní externých práce a schopnosti. Účasť v partnerskách, sietach a iných iniciatívach uskutočnených na ostatných úrovniach (sektorová, národná, atď.).

<ul style="list-style-type: none"> • Opätnenia vývoja kariéry: <ul style="list-style-type: none"> ◦ „Kariérne dni“ (orientačné nástroje profesionálneho kariérneho rastu predstavené počas otvorených dní); ◦ „Kúrky kariéry“ (informačné mechanizmy, ktoré sú k dispozícii pre každého zamestnanca pre rozvíjanie zamestnania, príave aplikované opätnenia a možnosti postupujú); ◦ Vytvorte opätnenia riadce práce. • Ostatné opätnenia: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Integrácie nových zamestnancov (trénovanie, tútorstvo); ◦ Zúčastnite sa systémov učenia a duálneho štúdia. 	<p>Smerom k obhodnoteniu prostredia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efektívne mapovanie a práca v anticiplácii so všetkými zainteresovanými stranami (predovšetkým s tým, ktorý patrí do hodnotového riadu firmy), ktoré môžu byť ovplyvnene reštrukturalizáciou a môžu prispievať k znižovaniu jej dopadov. • Efektívne zdieľanie postupov s ostatnými firmami prostredníctvom miestnych sektoriových organizácií zamestnávateľov. • Pozornosť na a podpora celého retazca zásobovania. • Vytvorenie alebo účasť v Centrách súťaživosti (asociácie podnikov, výskumných centier a školicích organizácií zainteresovaných v spojenej stratégii rozvoja so zameraním na vytváranie a synergiu okolo inovatívnych projektov). • Vytváranie alebo účasť v centrálach mobility (centrá so zameraním na povzbudenie a uľahčenie mobility, konkrétné prostredníctvom pomoci pracovníkom a ich rodinám počas ich obdobia mobility). • Vytváranie alebo účasť v sietiach spolupráce s MSP.
<p>Opätnenia s cieľom oživit internú a externú mobilitu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvýšte zmluvný rozsah úloh (v závislosti od požadovaných kompetencií: služobnej, pružnosti, rozšírenie zamestnania alebo rotácie práce). • Identifikujte „skupiny“ schopnosti, hlavných kompetencií pre každé z nich a pre prepojenia medzi nimi; pasy podľa skupín práce (nástroj mobility). • Rozvíjajte internú komunikáciu ohľadom volných miest v rámci spoločnosti alebo skupiny spoločnosti. • Odhalte a uznajte vedomosti a skúsenosti pri prostredníctvom osvedčenia (interného alebo externého). • Vytvorte schémy s cieľom povzbudit a uľahčiť mobilitu pracovníkov medzi spoločnosťami (Zdrženie Mobility s inými spoločnosťami). 	<p>Opätnenia na zaistenie rovnosti pri zaobchádzaní a diverzity</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rovnosť pri zaobchádzani, diverzita a špecifická orientácia na citlivé skupiny: spravy o rovnosti pri zaobchádzani, podpora prístupu žien k technickým zamestnaniam, ako aj menšinových a citlivých skupín na všetkých úrovniach kompetencii a funkcií. • Monitorujte psychosociálne zdrvie so zvláštnym zreteľom na adaptáciu na zmenu.
<p>POČAS REŠTRUKTURALIZAČNÉHO PROCESU</p>	<p>V procese riadenia reštrukturalizácie v rámci spoločnosti spoločensky zodpovedným spôsobom sú tri dôležité kroky: po prve - potreba vybudovať internú zhoršdu; po druhé - nájsť všetky možné alternatívy ešte pred predstavením nadbytkov; po tretie - zorganizovať a doručiť individuálnu a osobnú podporu pre zamestnancov, u ktorých je nadbytočnosť nevyhnutná, aby sa zvýšili ich šance znova sa zaradiť do pracovného trhu. Tieto kroky nie sú nevyhnutne chronologicky oddelené, často sa rozvíjajú súbežne.</p>

<p>Hľadanie všetkých možností pred vyhlásením stavu nadbytočnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stav nadbytočnosti berte len ako poslednú možnosť. • Fázujte plánované opatrenia priebežne. • Objavte alternatívne riešenia: vykúpenie spoločnosti zamestnancami, prirodzený odchod - najmä pri dôchodcoch, alebo prečasny dôchodok ako posledná možnosť, prerušenie pracovného pomeru dohodou, interný alebo externý presun, zníženie intenzifikácie práce, redukcia pracovnej doby, in-sourcing, profesionálne riadenie, pomoc pri hľadaní práce alebo vytváranie vlastného podnikania. • Naplánujte ozdravenie a priezodenie priemyselných pracovísk, ktoré by mohli byť zanechané, ako ohľadom na životné prostredie, tak aj na spôsob absorpcie pracovných miest, ktoré sa stratia. <p>Individuálna a prispôsobená podpora zamestnancov</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvorte informačné a poradenské centrum, aby ste mohli poskytnúť komplexné informácie nadbytočným alebo nadbytočnosťou ohrozeným zamestnancom o trhu práce, ich právach a podmienkach odchodu odohodnutých počas procesu reštrukturalizácie. • Vytvorte bunky mobility a jednotky presunu v rámci spoločnosti (bunky rekonverzie). • Cez tieto bunky a jednotky alebo inými spôsobmi zvýšte zamestnatelnosť a vytvorte kompenzačné opatrenia: <ul style="list-style-type: none"> • školenie, preškolenie, presun, • pomoc pri hľadaní práce (vrátané platených dovoleniek na hľadanie práce), • poradenstvo a psychologická podpora pre nadbytočných zamestnancov aj pre tých, ktorí ostatnú v spoločnosti, • pomôže vytvoriť MSP a kooperácie, • vyplatiť primeranú kompenzáciu. • Monitorujte psychosociálny zdravotný stav ako výsledok reštrukturalizačného procesu. 	<p>Zapojenie externých akterov</p> <ul style="list-style-type: none"> • Použitie vytvorených pracovných vzťahov a partnerstiev s regionálnymi orgánmi, univerzitami a poskytovateľmi školení, technologickými inštitútmi, rozvojovými agentúrami a inými zainteresovanými subjektami. • Účasť v regionálnych skupinách (spoločná skupina na podporu prepustených zamestnancov, fondy pre prepusťených zamestnancov, atď.). • Účasť, používanie alebo iniciovanie sieť spolupráce s MSP. • Efektívne pokračovanie a podpora celého zásobovacieho reťazca. 				
<p>PO REŠTRUKTURALIZAČNÉJ OPERÁCIÍ</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left; padding: 5px;">Hodnotenie</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">ČINNOST</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 5px;"> <ul style="list-style-type: none"> • Ohodnote a prediskutujte proces so zástupcami zamestnancov. • Vydať Výročnú sociálnu správu a správu zamestnanosti s bodom venovaným reštrukturalizácii. </td> <td style="text-align: center; padding: 5px;"> Ako ďalej v prípade nadbytočných zamestnancov <ul style="list-style-type: none"> • Po určitej dobu prispievajte k ďalšiemu rozvoju profesionálnej kariéry nadbytočných zamestnancov. </td> </tr> </tbody> </table>	Hodnotenie	ČINNOST	<ul style="list-style-type: none"> • Ohodnote a prediskutujte proces so zástupcami zamestnancov. • Vydať Výročnú sociálnu správu a správu zamestnanosti s bodom venovaným reštrukturalizácii. 	Ako ďalej v prípade nadbytočných zamestnancov <ul style="list-style-type: none"> • Po určitej dobu prispievajte k ďalšiemu rozvoju profesionálnej kariéry nadbytočných zamestnancov.
Hodnotenie	ČINNOST				
<ul style="list-style-type: none"> • Ohodnote a prediskutujte proces so zástupcami zamestnancov. • Vydať Výročnú sociálnu správu a správu zamestnanosti s bodom venovaným reštrukturalizácii. 	Ako ďalej v prípade nadbytočných zamestnancov <ul style="list-style-type: none"> • Po určitej dobu prispievajte k ďalšiemu rozvoju profesionálnej kariéry nadbytočných zamestnancov. 				

ZÁSTUPCOVIA ZAMESTNANCOV

Zástupcovia zamestnancov na úrovni spoločnosti a koncernu sú **hlavným protipôdolom vedenia** počas procesu reštrukturalizácie. Mali by však byť zapojení a mali by sa aktívne zúčastniť **všetkých anticipačných opatrení** a stálych mechanizmov vytvorených v rámci spoločnosti ako interne, tak aj externe. Reprezentujúc celú pracovnú silu majú jedinéčné postavenie pri práci s manážerom zmien, prispievajú k hladkému priebehu zmeny a reštrukturalizácie a zabezpečujú ochranu záujmov zamestnancov.

Zástupcovia zamestnancov na úrovni spoločnosti a koncernu sú nenahraditeľným protipóлом vedenia vo všetkých opatreniach orientovaných na **anticipáciu a riadenie potrieb zamestnancov a schopnosti**. Reprezentujú konečných priejencov týchto politík - zamestnancov - a preto sú v privilegizovanej pozícii pri ich mobilizácii. Majú takisto hlboké vedomosti odborné znalostí v týchto otázkach a spolupracujú s ich externými organizáciami. Ich plná účasť v celom procese adaptácie zmeny a reštrukturalizácie a v tejto prvej anticipačnej fáze je veľmi dôležitá.

ČINNOSTI	PODMIENKY ÚSPECHU A REALIZAČNÝ RÁMEC
Strategické dlhodobé monitorovanie, vrátane nadnárodnnej úrovne	<p>Interné partnerstvo: Spoluodpovednosť zamestnancov a kolektívne vyjednávanie</p> <p>Účasť v postupoch vyzádjujúcich spoluodpovednosť zamestnancov, aj na nadnárodnnej úrovni</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zúčastnite sa pravidelného monitorovania situácie a pravdepodobného vývoja ekonomickej a finančnej situácie spoločnosti, ako aj technologického rozvoja vo svete širšieho trhu, sektorových a spoločenských trendov. • Zúčastnite sa podpory podnikateľských strategických plánov, ktoré zahrňajú analýzu sektorových špecifika a identifikujete pozicie spoločnosti v globálnom reťazci zásobovania. • Zúčastnite sa identifikácie nových potrieb schopnosti (kvantitatívnych a kvalitatívnych) s dôrazom na strategie inovácie a rozvoja. <p>Zapojenie zamestnanca do viacročného plánu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prispriejte k rozvoju viacročného plánu zamestnanosti a schopnosti. • Aktívne sa zúčastnite informačných postupov s cieľom anticipácie vývoja zamestnanosti a priaťia opatrení na vyriešenie problematických aspektov rozvoja. <p>Opatrenia adresované jednotlivým zamestnancom</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cez rokovania a kolektívne vyjednávanie prispieťte k pružnému a bezpečnému zmluvlúvám (zamestnateľstvo pri pružnosti dlhodobého pracovného času/školenie/rozvoj kariéry/mobilita). • Aktívne sa zapojte do prípravy a prijímania všetkých individuálnych podporných opatrení. • Konajte ako „vyučujúci poradcovia“ zamestnancov, najmä pri najčítivejších z nich (poskytnite osobné rady o učení, kariére, kurzoch, kvalifikácií, financnej pomoci na učenie, atď.). • Vytvorte pozorovateľu stresu na monitorovanie zdravotného stavu so špeciálnym zreteľom na adaptáciu na zmenu. <p>Opatrenia s cieľom oživit' internú a externú mobilitu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cez rokovania a kolektívne vyjednávanie prispiejte k zvyšeniu zmluvného rozsahu úlohy. • Kde to je len potrebné a vhodné, zúčastnite sa rokovania o všetkých predvidaných opatreniach mobility. <p>Opatrenia na zaistenie rovnosti pri zaobchádzaní a diverzity</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zúčastnite sa definovania, rokovanií a implementácie rovnosti pri zaobchádzaní, antidiskriminácií a podpore politik citlivých skupín.
Externé partnerstvá	<p>Smerom k regionom</p> <ul style="list-style-type: none"> • Účasť v regionálnych partnerstvách a sieťach, vrátane sledovania zamestnania a schopnosti. • Účasť v podobných iniciatívach uskutočnených ostatnými úrovňami (sektorová, národná, atď.). <p>Smerom k podnikateľskému prostrediu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyuvoenie pracovných vzťahov a výmena so zástupcami zásobovacích řetázcov. • Účasť pri opatreniach s cieľom podpory okolitého podnikateľského prostredia. • Rozvoj nadnárodných sietových výmen. • Nabádanie ku krokom smerom k zamestnancom subdodávateľov v rámci reštrukturalizácie.

POČAS REŠTRUKTURALIZAČNÉHO PROCESU

Zástupcovia zamestnancov hrajú kľúčovú rolu v troch hlavných krokoch procesov reštrukturalizácie: vytvorenie konsenzu, objavenie všetkých možností pred vyhlásením nadbytočnosti a poskytnutie individuálnej podpory nadbytočným zamestnancom.

ČINNOSTI	PODMIENKY ÚSPECHU A REALIZAČNÝ RÁMEC
Spoločná diagnóza	<p>Interné zdroje a postupy</p> <ul style="list-style-type: none"> Vytvorenie spoločnej diagnozy s vedením a prispievanie k jej rozširovaniu na všetkých úrovniach. Účasť a podpora krokov vedenia s cieľom informovania a porád so zástupcami zamestnancov ohľadom oprávnenosti a predviadaných opatrení reštrukturalizácie. Používanie ERP ako fóra a Európskej konfederácie odborových zväzov ako zdroja kompetencie a vedomostí v prípade nadnárodných reštrukturalizačných operátorov. Dohoda ohľadom postupov špecifických pre spoločnosť za účelom vyriešenia konkrétnych situácií reštrukturalizácie. <p>Zapojenie externých aktérov</p> <ul style="list-style-type: none"> Účasť v externých partnerstvách, širších sieťach a mechanizmoch a štruktúrach s cieľom poskytnutia podpory individuálnym pracovníkom (napr. regionálne skupiny). Podpora integrácie celého zásobovacieho retázca do prípravy a riadenia procesu reštrukturalizácie. Rozvoj a propagácia spojitosť medzi uhlom pohľadu rôznych zástupcov zamestnancov.
Hľadanie všetkých možných krokov pred vyhlásením stavu nadbytočnosti	<p>Priná účasť v diskusiah s vedením ohľadom možných alternatív nadbytočnosti.</p> <p>Zapojenie sa do rámcovych dohôd riadenia reštrukturalizácie na úrovni EÚ v spolupráci s ERP a s pomocou národných federácií alebo Európskej konfederácie odborových zväzov.</p> <p>Zapojenie sa do rokovania o obsahu možných alternatívnych možností s vedením.</p> <p>Výmena skúseností a nápadov cez networking s miestnymi aktérmi, európskymi zástupcami a ostatnými zástupcami v hodnotovanom retázci.</p> <p>Individuálna a prispôsobená podpora nadbytočných zamestnancov</p> <ul style="list-style-type: none"> Prispevok na informačné a poradenské centrum. Prispevok, vrátane príspievku prostredníctvom rokovania a dohôd, ak je to možné, k definícii a implementácii všetkých mechanizmov podpory individuálnych zamestnancov, u ktorých je pravdepodobné, že sa stanú nadbytočnými. Ďalšie sledovanie nadbytočných zamestnancov, až kým si nenajdu novú prácu.
<u>PO REŠTRUKTURALIZAČNEJ OPERÁCIÍ</u>	ČINNOSTI
	<p>Hodnotenie</p> <ul style="list-style-type: none"> Vyhodnotejte efekty reštrukturalizácie a prehodnotejte dohody, ak je to potrebné. Monitorujte efektivitu sociálnych opatrení reštrukturalizácie. Vyjadrite svoj názor na Vyročnú sociálnu správu a správu zamestnanosti. <p>Ako ďalej v prípade nadbytočných zamestnancov</p> <ul style="list-style-type: none"> Po určitej dobe prispievajte k ďalšiemu rozvoju profesionálnej kariéry zamestnancov.

ZAMESTNANCI

Zamestnanci sú, spolu so spoločnosťami, hlavnými aktérmí procesu reštrukturalizácie - a súčasne, veľmi často, aj jeho obeťami. Bez predсудkov smerom k špecifickým zodpovednostiam ostatných aktérov pri vytváraní celej sady podmienok, ktoré poskytnú zamestnancom skutočnú možnosť nájsť si cestu cez tieto procesy, je úspech akejkoľvek snahy minimalizovať sociálne výdavky reštrukturalizácie (pokiaľ ide o zodpovednosť zamestnancov) závislý od nasledovných:

- Ich vlastná iniciatíva, dynamika a neustály pozitívny prístup, nie len v prípade, kedy je reštrukturalizácia alebo strata práce konkrétnou perspektívou.
- Ich schopnosť zbierať informácie, ktoré im pomôžu pochopiť situáciu (ak je to možné, ešte pred konkrétnymi reštrukturalizačnými krokm) a používať adaptívne nástroje.

Blízkosť ich vzťahu k zástupcom na všetkých úrovniach.

- Ich spôsobilosť byť zamestnaný a mobilný a spôsobilosť vykonať možné profesionálne prechody.

• Rámce a vynukané kroky s cieľom podpory zamestnancov a posilnenia ich **zamestnatelnosti**.

Pre túto skupinu aktérov je najajvší potrebné zdôrazniť, že realizáčný **rámec a inštitucionálne kontexty** sú hlavným faktotom ich schopnosti konať. Možnosti ponúkané zamestnancom z hľadiska školenia a podpory môžu byť dosť odlišné v závislosti od kategórií zamestnancov (dočasný agentúrni pracovníci, dočasní pracovníci, atď.) a tiež od veľkosti spoločnosti.

PRAVIDELNÁ ČINNOSŤ

Zamestnanci zohrávali hlavnú úlohu v rozvíjani svojich spôsobilostí a schopnosti na posilnenie svojej kapacity pre adaptáciu (zamestnateľnosť). Ostatní aktéri by mali aktívne pracovať na zavedení podmienok pracovného rámcu a inštitúcií nevyhnutných na zapojenie zamestnancov do činnosti na dosiahnutie týchto cieľov.

ČINNOSTI	PODMIENKY ÚSPЕCHU A REALIZAČNÝ RÁMEC
Pokračujúce mapovanie zamestnanosti a požiadaviek na zručnosti	Interné partnerstvo: spoluodpovednosť zamestnancov a kolektívne vyjednávanie <i>Spoluodpovednosť zamestnancov, vrátane nadnárodnej úrovne</i> • Rozvíjajte dostatočné prostriedky na mobilitu a kapacitu pre adaptáciu. • Zúčastňujte sa, dôkladne, priamo a cez ich zástupcov dodržiavajte mapovanie budúcych nárokov spoločnosti na schopnosti, ako aj rozvoja zamestnanosti a nárokov na schopnosti v regióne. Viacročné plány ohľadom zamestnanosti a schopnosti na úrovni spoločnosti a regiónov • Prispelite k viacročnému plánu - priamo a cez ich zástupcov. • Budete aktívne a pravidelne informovať o predviďateľnom rozvoji zamestnanosti v rámci spoločnosti a regiónu a o predvídaných opatreniach na vyriešenie možných problematických situácií. Opatrenia adresované jednotlivým zamestnancom • Pružné opatrenia: budete otvorení zamestnanec kemu rozvoju a flexibilite a rozvoju pracovného času. • Školiace opatrenia: <ul style="list-style-type: none"> • Budete otvorení rozšírovaniu schopnosti. • Uplňujete právo na vzdelávanie a školenia a akceptujete príslušné povinnosti, súvisiace s prijatím vzdelávania a školenia. • Používate individuálny účet školenia. • Investujete do celoživotného vzdelávania a neutrálneho odborného vyškolenia. • Opatrenia vývoja kariéry:<ul style="list-style-type: none"> • Vytvorte profesný životopis; monitorujte interné kariérene možnosti. • Pre informácie o práci, zamestnanosti a rozvoji schopnosti v rámci spoločnosti a regiónu využívajte nástroje Internetu. • Navštívte poradcu práce: požiadajte niekoho v spoločnosti o hodnotenie ohľadom požiadaviek na schopnosti a medzier, ktoré máte vo svojich schopnostiach vzhľadom na školenia (<i>bilan de compétences</i>). • Pracujte na osobnom alebo profesionálnom projekte. • Rozvíjajte sociálne kompetencie. • Požiadajte o pravidelné hodnotenie práce a výkonu a prediskutujte kariéru. • Využívajte sérky nástroje orientácie, usmerňovania kariéry a možností mobility mimo spoločnosť pre individuálne plánovanie kariéry.
Opatrenia s cieľom oživit' internú a externú mobilitu	Opatrenia na zaistenie rovnosti pri zaobchádzaní a diverzity • Budete prístupné zmluvnej univerzálnosti. • Využívajte vnútorné informačné nástroje pre internú mobilitu a premiestnenia. • Žiadajte o certifikáciu formálnej a neformálnej výuky. • Aktívne vyhľadávajte informácie o možnostiach budúceho zamestnania (prostredníctvom miestnych center práce, združení mobility a pod.). Opatrenia na zaistenie rovnosti pri zaobchádzaní a diverzity • Prispievate a budete informovať ohľadom implementácie rovnosti pri zaobchádzaní, antidiskriminácií a podpore politík citlivých skupín.

POČAS REŠTRUKTURALIZAČNÉHO PROCESU

Mnoho činností výkonávaných pravidelne je tiež užitočných vtedy, keď sa reštrukturalizácia stane realitou. Zamestnanci, ktorí sa aktívne zúčastňujú týchto pravidelných činností, sú lepšie pripravení čeliť riziku nezamestnanosti a rýchlo sa vrátiť na trh práce. Popri týchto pravidelných činnostach sú niektoré veľmi užitočné počas výskytu reštrukturalizácie.

ČINNOSTI	PODMIENKY ÚSPECHU A REALIZAČNÝ RÁMEC
<p>Spoločná diagnóza</p> <ul style="list-style-type: none"> Vyzaduje si informácie o strategii spoločnosti a rozvoji trhu práce. Vyzaduje si informácie o rozvoji spoločnosti a možných reštrukturalizačných plánoch. Budte v blízkom kontakte so svojimi zástupcami a aktívne sa zúčastňujte v postupech informovanosti, konzultácií a šírenia. <p>V rámci možných alternatív pred prepustaním</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozvíjajte individuálny plán činností na hľadanie zamestnania (nová práca v rámci spoločnosti, nová práca v rámci ostatných spoločností, nová práca v rámci iných miest, atd.) a budete otvorení pohybu v rámci spoločnosti/mezi spoločnosťami. Požiadajte o individuálne stretnutia so svojim riaditeľom ešte pred prejednávaním sociálneho balíka (aby ste definovali najlepší balík pre Vaše preloženie). Zapájaťte sa do riadenia reštrukturalizácie (psychologický efekt). Počas celého reštrukturalizačného procesu požiadajte o koučingu. Požiadajte o školenie ohľadom žiadania a zamestnanie, pracovné poradenstvo a špecifické školenie na základe ponúk práce. Využívajte „studijnú dovolenkú“. <p>Používajte individuálne formy podpory zamestnancov</p> <ul style="list-style-type: none"> Budte v kontakte so zástupcami zamestnancov ohľadom plánu a procesu reštrukturalizácie. Budte v kontakte s „jednotkami presunu“ alebo „bunkami rekonverzie“ (usporiadanie buniek v spoločnosti so skupinou osôb sledujúcich pracujúcich, ktorí sa stali nadbytočními), ak existujú. Registrujte sa v kancelárii výmeny pracovnej sily (centrum práce), aby ste ziskali informácie o pracovných ponukách. Vyzadujte si pomoc zamestnávateľa v období pred nadbytočnosťou (platená dovolenka na hľadanie práce; možnosti/podpora na pracovisku). Žiadaťte o školenie v obdobiah nezamestnanosti. Nacvičujte techniku pohovoru. Okamžite potom, ako sa stanete nadbytočným, sa zúčastnite základného kurzu schopnosti. V prípade potenciálnej geografickej mobility alebo presunu si využiť aj pomoc pri umiestnení ostatných členov rodiny. Oblastne možnosť „kooperácie zamestnania“ (ktorá poskytuje kolektívnu podporu ľudom začínajúcim s vlastným podnikaním), aby ste mohli začať s vlastnou aktivitou. Pripojte sa k zamestnavateľskym organizáciám (asociácie zamestnávateľov, pracovné združenia, združenia mobility, presun mzdy do organizácií združujúcich schopnosti, atď.). Vyskúšajte finančné ponuky verejnych inštitúcií na úzely kvalifikačných školení. 	
	ČINNOSTI

PO REŠTRUKTURALIZAČNEJ OPERÁCIÍ**Ako ďalej v prípade nadbytočných zamestnancov**

Zúčastňujte sa zistení možnosti rozvoja kariéry.

SOCIÁLNI PARTNERI A SEKTOROVÉ ORGANIZÁCIE

Sociálni partneri zastupujú zamestnávateľov a pracovníkov na medziprofesionnej a sektorovej úrovni. Hrajú kľúčovú úlohu v anticipácii a riadení zmenej. Ich **kapacita zapojenia sa na všetkých úrovniah** (miestna, regionálna, národná, európska) cez mechanizmy sociálneho dialógu a kolektívneho vyjednávania ich posúva do privilegizovanej pozície koordinácie krokov s cieľom stimulácie a rozvoja sociálnych nástrojov anticipácie a riadenia reštrukturalizácie. Sú dôležitými aktérmami pri vytváraní sociálnej inovácie, solidarity, sociálneho progresu, ekonomickejho a sociálneho progresu, solidarity, sociálneho zaradenia a kvalitných praktík zamestnanosti na všetkých úrovniah (podnikanie, sektor, regióny). Vytvorenie garančných, školiacich fondov a fondov bezpečnosti práce kolektívou je obzvláštìnioványm spôsobom vyvinutým v posledných rokoch.

Sektorové organizácie a organizácie sociálnych partnerov musia hrať dôležitú úlohu pri **anticipácii štrukturálnej zmeny a pri vývoji potrieb zamestnanosti a schopnosti**. Ich kroky - zvlášť na sektorovej úrovni - môžu vytvoriť rámec alebo doplniť kroky vykonané na úrovni spoločnosti, národnej alebo regionálnej úrovni.

ČINNOSTI	PODMIENKY ÚSPECHU A REALIZAČNÝ RÁMEC
<p>Pokračujúce mapovanie zamestnanosti a požiadaviek na zručnosť</p> <ul style="list-style-type: none"> Zúčastnite sa na vytvorení a riadení primeraných nástrojov včasnej výstrahy a relevantných mechanizmov anticipácie alebo prípravy reštrukturalizácie na národnej, regionálnej alebo sektorovej úrovni. Vytvorte na sektorovej úrovni rámce na sledovanie makroekonomických zmien a definujte spoločné sociálne a zamestnávateľské ciele. Mobilizujte sa na dlhodobej prospektívnej reflexii vývoja zamestnanosti, pracovných príležitostí a schopnosti na sektorovej a regionálnej úrovni, napríklad aktívnu spolučasťou v sektorových a teritoriálnych pozorovateľach v týchto oblastiach. Posmeliťe výmenu a napomôžte rokovaniu o inováciu a nových potrebach schopnosti v ekonomických sektorech, povzbudzujte k rokovaniu v tejto oblasti. <p>Vypracovanie rámcov a zapojenie pracovníkov</p> <ul style="list-style-type: none"> Vytvorte a prepracujte rámec špecifických nástrojov kolektívneho výjednávania za účelom prevádzkania reštrukturalizácie: napomôžte kolektívnemu výjednávaniu v tejto oblasti na európskej, národnej, sektorovej, regionálnej a miestnej úrovni a na úrovni spoločnosti. Vypracujte mechanizmy mutualizmu rizík v súvislosti so samotnou stratou práce (garančné, školačné, fondy a fony bezpečnosti práce) alebo v spolupráci s verejnými orgánmi. Vstúpte do pravidelných (dvoj- alebo viacestranných) rokovanií ohľadom postupov anticipácie a riadenia zmeny a reštrukturalizácie. Vytvorte usmernenia anticipácie reštrukturalizácie na sektorovej a národnej úrovni a úrovni spoločnosti. <p>Opatrenia adresované jednotlivým pracovníkom</p> <ul style="list-style-type: none"> Podporite vytvorenie grantu na presun ažalebo vytvorenie jednotky presunu alebo pracovného centra, by ste malí jasného ohľadom profesionálnej budúcnosti každého pracovníka. Vyvorte alebo priprieť k programom rozvoja schopnosti na úrovni národa, regiónu alebo spoločnosti a napomôžte procesom „zdola nahor“ pre jednotlivých zamestnancov. Podporite vytvorenie odborných potvrdeníek za účelom zvyšenia ich zamestrateľnosti. Pripoite zamestnanec k školeniu na podporu zvýšenia kvality práce každého jednotlivca. Podporujte opatrenia priprísobené jednotlivcom. <p>Opatrenia s cieľom ozivítinternú a externú mobilitu</p> <ul style="list-style-type: none"> Uľahčte a zaistite odborné možnosti a prechody medzi obdobím zamestnanosti a mimo podniku, najmä v rámci kolektívnych výjednávani. Vytvorte sumár ziskaných zručností („pas schopnosti“). Podporite inovatívne sociálne opatrenia na zlepšenie internej a externej mobility pracovníkov (napr. rozvoj služieb osobnej/rodinnej podpory). <p>Opatrenia na zaistenie rovnosti pri zaobchádzaní a diverzity</p> <ul style="list-style-type: none"> Vezmite do úvahy existujúce rozdielenie medzi postavením pracovníkov, aby ste predišli diskriminácií, a venujte sa otázkam zmeny alebo zvýšenia schopnosti citlivých zamestnancov. Podporite rovnosť pri zaobchádzaní. Venujte sa otázkam prístupu a návratu citlivých skupín do zamestnania (podkvalifikovaní, dočasní zamestnanci, zamestnanci vo vedľajšom pracovnom pomere, atď.). 	<p>Interné partnerstvá a sociálny dialóg: Spoluodpovednosť pracovníkov a kolektívne vyjednávanie</p> <ul style="list-style-type: none"> Výhodné podmienky na podporu sociálneho dialógu. <p>Spoluodpovednosť pracovníkov</p> <ul style="list-style-type: none"> Koordinácia úlohy a operácie zástupcov na úrovni spoločnosti, vrátane na európskej úrovni (ERP) a nižších organizačných úrovniach vo všesobecnosti. Koordinácia úlohy rôznych aktérov na rôznych úrovniach: národná, regionálna alebo sektorová. Rámcovanie cez sektorový alebo medziprofesný výjednávanie nadnárodných dohôd na úrovni spoločnosti a anticipácie a riadenie reštrukturalizácie a podporu spoluodpovednosti zástupcov pracovníkov (vrátane ERP) pri implementácii týchto dohôd. Rokovania o kolektívnych zmluvách o vytvorenia mechanizmov s cieľom zníženia rizík spojených so stratou zamestnania (garančné, školačné fondy a fondy bezpečnosti práce) alebo spoluúčasť v podobných mechanizmoch vytvorených verejnými orgánmi (na národnej, regionálnej a sektorovej úrovni). Rozvoj sektorových procedurálnych dohôd o anticipácii a riadení zmien (sektorové pozorovateľne, rady schopnosti, atď.). <p>Externé partnerstvá</p> <p>Spodnikateľským prostredím</p> <ul style="list-style-type: none"> Anticipácia v prístupoch a správani riaditeľov spoločnosti a zástupcov MSP. Situácia a charakteristika MSP, ktoré sa berú do úvahy. Podporované diskusie na úrovni miestneho trhu práce a spolupráca s úradmi práce. Silné partnerstvo na sektorovej úrovni. <p>Regionálnimi</p> <ul style="list-style-type: none"> Sociálny dialóg na sektorovej úrovni a úrovni spoločnosti a kolektívne výjednávanie otvorené regionálnym a miestnym orgánom, úradom práce a iným zainteresovaným miestnym subjektom; prehľadná dlhodobá stratégia. Rozvoj zosúladených krokov na území a podpora troj- a štvorstranných dohôd (regionálne orgány, sociálni partneri, podniky) ohľadom anticipácie. Podpora politik rozvoja schopnosti s profesionálnymi danými sektoru a posmelovanie v záveroch medziprofesných regionálnych rámcových dohôd vrátane MSP. <p>Na európskej úrovni</p> <ul style="list-style-type: none"> Existencia referenčného rámcu na anticipáciu zmeny a reštrukturalizácie (medziprofesný a sektorový). Existencia analytického rámcu rozvoja zamestnanosti a schopnosti na sektorovej úrovni a diaľogu na európskej úrovni (napr. spoločné programy, dohody a spoločné akčné programy/rámce).

POČAS REŠTRUKTURALIZAČNÉHO PROCESU

ČINNOSTI	PODMIENKY ÚSPECHU A REALIZAČNÝ RÁMEC
<p>Spoločná diagnóza</p> <ul style="list-style-type: none"> Zdieľajte pochopenie ekonomickejho kontextu a diagnozy medzi členmi a pobočkami a so zainteresovanými. Dohodnite sa na ľahom výklade podnikateľskej činnosti pre zmenu a reštrukturalizáciu. Podporujte komunikáciu medzi viacerými zainteresovanými, networking a správu. <p>Objavte a prerokujte vžetky možnosti na predchádzanie stavu nadbytočnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> Uľahčte vytvorenie európskej koordinácie odborových zväzov na pomoc ERP v jej preventívnej a proaktívnej úlohe. Pomôžte spoločnostiam a zamestnancom identifikovať a pochopiť celú škálu alternatívnych možností. Vytvorte rámcem a napomôžte rozvoju dynamiky rokovania o všetkých predviďaných opatreniach za účelom predchádzania nadbytočnosti. Predvídate špecifické kolektívne opatrenia pre MSP. Podporujte výskum diverzifikácie a inovácie (zmena produkcie a organizácie práce), povzbudzuje adaptáciu schopností pracovníkov na nové technológie. Vytvorte mechanizmy konzultácie a rokovania pri ich adaptácii založené na implementácii prostredníctvom kolektívnych vyjednávaní v oblasti profesionálnych politík prechodu. Zasítte technickú podporu členov ich odborovymi zväzmi a zväzmi zamstnávateľov. <p>Jednotlivou podporuje nadbytočných pracovníkov</p> <ul style="list-style-type: none"> Podporujte interné bunky mobility („cellules de reconversion“). Podporujte implementáciu miestnych platform mobility (zdobierané viaceročnimi spoločnosťami - konkrétnie MSP - na úrovni zóny zamestranosti). Táto platforma mobility alebo platforma profesných presunov nie je priradená konkrétnnej spoločnosti alebo sektoru, a musí mať viac aktérov. Vytvorte psychosociálne linky pomoci. Vytvorte fondy sektorových školení pre zrušenie nadbytočnosti. Vytvorte opatrenia podporujúce geografickú mobilitu, napr. príspevky na bývanie, príspevky na mobilitu. Implementujte opatrenia funkčnej mobility založené na kvalitatívnych potrebách spoločnosti. Vytvorte sady nástrojov, ktoré pomôžu ľuďom adaptovať sa na nezamestnanosť/opäťovnú zamestnanosť. 	<p>Interné zdroje a postupy</p> <ul style="list-style-type: none"> Rokovania ohľadom zmluv na všetkých úrovniach s jasnosťou a sociálnym súlادom medzi nimi. Zapojenie externých aktérov <ul style="list-style-type: none"> Spolupráca medzi všetkými zainteresovanými územnými orgánmi, súkromnými agentúrami, mimovládnymi organizačami. Spolupráca s vládami pri odstraňovaní bariér (via flexibility počas krízy). Rozvoj sieti v prospech MSP. Európska úroveň: definovanie referenčných rámsov riadenia reštrukturalizácie.
	ČINNOSTI
	<p><u>PO REŠTRUKTURALIZAČNEJ OPERÁCIÍ</u></p> <p>Hodnotenie</p> <ul style="list-style-type: none"> Monitoruje procesy po reštrukturalizácii. Podporuje výmenu správnych postupov medzi všetkými aktérimi. Monitoruje aktuálne postupy za účelom minimalizovania sociálnych vydavkov a rozšírenia najlepších postupov. Sleduje naslednú aplikáciu dohôd (na všetkých úrovniach). <p>Ako ďalej v prípade nadbytočných pracovníkov</p> <ul style="list-style-type: none"> Po určitú dobu prispievajte k ďalšiemu rozvoju profesionálnej kariéry nadbytočných pracovníkov.

REGIONÁLNE ORGÁNY

Popri národných vládach hrajú regionálne orgány dôležitú úlohu pri **koordinácii práce zainteresovaných** prítomných v každom regióne cez reštrukturalizačné operácie, alebo sú zapojené do procesov ich anticipácie (spoločnosti, zástupcovia zamestnancov, sociálni partneri a priemyselné organizácie, regionálne rozvojové agentúry, vzdelávacie a škollacie inštitúcie, jednotliví zamestnanci, atď.). Ďalšia úloha, ktorá spadá pod zodpovednosť regionálnych orgánov, sa vzťahuje na **podporu regionálneho rozvoja a ekonomickej a sociálnej rekonverzie** regiónov, ktoré by mohli byť alebo sú zasiahnuté vážnou reštrukturalizáciou. To sa zdá byť dôležité z toho pohľadu, že regióny vytvárajú všetkých zainteresovaných zaujímajúcich sa o zamestnanie v regióne) a školia „**Manažérov zmeny**“, ktorí budú vystupovať ako animátori všetkých ekonomických, sociálnych a inštitucionálnych aktérov okolo týchto dvoch subjektov. Efektivita anticipačných procesov vyvinutých aktémi je rozdielna v závislosti od času, ktorý majú na konanie strategickým a efektívny spôsobom. Včasné diagностиka prispieva k efektívnej anticipácii, kým neskôr (alebo chybnej) diagnostika zabráňuje možnosti strategickej a operatívnej anticipácie. Čas je v tomto prípade skutočne dôležitým faktorom.

ČINNOSTI	PODMIENKY ÚSPЕCHU A REALIZAČNÝ RÁMЕC
<p>Pokračujúce mapovanie zamestnanosti spoločnosti a požiadaviek na zručnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> Vytvorte regionálne pozorovateľné ekonomickej zmény, zamestnanosti a schopnosti. Zberajte údaje k plánovaniu na regionálnej úrovni. Vytvorte regionálne správodajskej jednotky na monitorovanie ekonomiky a vytvorenie včasných valovných systémov. Vytvorte pravidelné pracovné vzťahy s všetkými spoločnosťami za účelom zberu informácií o strategických plánoch, ktoré majú dopad na ekonomiku regiónu a výmenu regionálnych perspektív rozvoja. Hľadajte kompetencie, ktoré sú k dispozícii. Vytvorte klub RIŽ na riadenie zmeny. <p>Viacročné obchodné plány, plány zamestnanosti a schopnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> Napomôžte a podporite regionálny rozvoj: <ul style="list-style-type: none"> výhodote analýzu SWOT pre regionálnu ekonomiku, propagujte oblasť pre nových investorov, identifikujte inovatívne vedúce sektory v oblasti, analýzujte miestny trh práce ohľadom rizík zamestnanosti, zvolajte aktérov za účelom vytvorenia spoločnej diagnózy, vytvorte partnerstvá plánovania schopnosti, vykonalte kontroly prostredia, aby ste videli, či je možné vytvoriť nové pracovné príležitosti v oblasti environmentálnych projektov, pouvažujte o špeciálnych ekonomických zónach, podporite vytvorenie miestnych možností podnikania, zabezpečte prostredky na výskum a vývoj (R&D), pouvazujte nad verejnými dňačiam na zelené pracovné možnosti. <p>Budte informovaní ohľadom plánov spoločnosti rozvíjať zamestnanosť.</p>	<p>Interné partnerstvá</p> <p>V rámci regiónu</p> <ul style="list-style-type: none"> Existencia pravidelných útvarov na miestnej úrovni pre monitorovanie zmien: Regionálna skupina a „Manažéri zmeny“. Založené Teritoriálne zamestanecké pákty (partnerstvá zainteresovaných strán na udržanie zamestanosti). Založené regionálne verejno-súkromné partnerská na monitorovanie a adresovanie reštrukturalizácie. Posilnená inštitucionálna regionálna štruktúra pre kompetencie a schopnosti. Posilnená legitimita regionálnych pozostatkov, napr. konzultovanie s miestnou populáciou. Perspektívne prevýšenie tradičných aktérov, napr. konzultovanie s miestnou populáciou. <p>Smerom k obchodnému prostrediu</p> <ul style="list-style-type: none"> Podporovanie súkromno-vereiného partnerstva na antcipáciu ekonomických zmien. Spolupráca s univerzitami, vysšimi vzdelávacimi a výskumno-vývojovými inštitútmi. Zaistenie školení pre MSP ohľadom plánovania vzdelávania a schopnosti. Identifikované retázce (napr. veľké spoločnosti alebo dodávateľia). Podpora dialógu medzi veľkými spoločnosťami a MSP. Podpora združení za konkurenčnoschopnosť (podnikateľské trsy) a technologických platform (spojené záväzky voči výskumu a vývoju) a propagačné nástroje výskumu a vývoja. <p>Externé zodpovednosť partnerstvá</p> <ul style="list-style-type: none"> Zapojenie sa do výmeny dobrých skúseností na národnej a európskej úrovni.
<p>Opatrenia adresované jednotlivým zamestnancom</p> <ul style="list-style-type: none"> Pomáhajte pri akreditácii formálnej a neformálnej výuky. Podporujte regionálnu politiku celoživotného vzdelávania. Predkladajte adaptívne kredity na školenia. <p>Opatrenia s cieľom oživiti internú a externú mobilitu</p> <ul style="list-style-type: none"> Vytvárajte databázy požiadaviek zamestnávateľov na flexibilné pracovné sily. Pripradte pracovníkov k zamestnávateľom. 	

POČAS REŠTRUKTURALIZAČnéHO PROCESU

Kontrolný zoznam reštrukturalizačných procesov

ČINNOSTI	PODMIENKY ÚSPECHU A REALIZAČNÝ RÁMEC
Spoločná diagnóza <ul style="list-style-type: none"> Vytvorte systém včasnej výstrahy. Zvoľajte aktérov za účelom vytvorenia spoločnej diagnózy. Urobte odhad dopadov reštrukturalizácie, ktorý zahŕňa všetkých miestnych partnerov. Hľadajte všetky možné alternatívny pred vytvásením stavu nadbytočnosti <ul style="list-style-type: none"> Podpora prevzatia udrižateľných častí reštrukturalizovanej spoločnosti a vytvorenie nových podnikov. Podporte prevzatie podnikov zamestnancami v kríze alebo bez dedičov. Vytvorte mobilných prebudovaných jednotiek (spolupracujúca jednotka pre znovuzamestnanie pracovníkov, námä MSP). Podporujte oblasť pre nových investorov alebo zlučovanie miestnych jednotiek. Podporujte hľadanie nových užívateľov pre „zabudnute“ oblasti. Podorujte sprostredkovanie. 	Zdroje a postupy <ul style="list-style-type: none"> Použitie Regionálnej skupiny, keď sa vyskytne reštrukturalizácia, ako spôsob mobilizácie všetkých aktérov a zdrojov. Poskytnutie finančnej podpory kde je to opráverené. Podpora garancie a bankových úverov pre MSP. Identifikované zdroje EU/národných/iných fondov na podporu iniciatív vytvárania pracovných miest. Koordinovanie aplikácie na EGF (Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácií) a iné európske/národné fondy. Financovanie podporných činností zástupcov pracovníkov. Financovanie regionálnej koordinácejštruktúry/siete. Koordinácia rozličných nástrojov určených na organizovanie zmien pracovných miest. Založenie služieb rýchlej reakcie. Spôsobilosť rýchlej reakcie na reguláčné požiadavky od aktérov.
Podporujte zamestnancov, ktorí sa stali nadbytočnými, jednotivo. <ul style="list-style-type: none"> Školiace opatrenia: <ul style="list-style-type: none"> vytvorte portály pre pracovnú poradenstvo a školenia; presadzujte školenia cez verejné bunkry/rekonverzie; podporujte rozvoj a obstarávanie školiciacich kurzov (venované napríklad zdokladných schopnostiam, hľadaniu práce a podnikanju). Opatrenia mobility: <ul style="list-style-type: none"> zriadte platformy pre mobilitu, preskolovanie a ekonomický rozvoj; vytvorte spoločne platformy prevedenia do iného zamestnania pre MSP a spoločenské podniky; podporujte spoluprácu zamestnancov a nové podniky; organizujte jednorazové informačné a spravedné udalosti (kde si zamestnanec môže pozbieť všetky informácie z jediného zdroja); podnecujte geografickú mobilitu (preprava/bývanie/starostlivosť o deťi) financovaním alebo spolufinancovaním krokov mobility; podporujte vytváranie zamestnanecich združení/skupinami zamestnávateľov; vytvárať centrá zdrojov pre nezamestnaných; spojte prepusťencov pracovníkov so spoločnosťami, ktoré potrebujú kvalifikovaných pracovníkov. 	Zapojenie externých akterov <ul style="list-style-type: none"> Podpora inovatívnych MSP. Podpora systémov pre MSP vrátane prístupu ku kreditu, školeniam, dotáciám a konzultáciám. Existencia platformy viaceročných zainteresovaných strán (profesionálne prechodové zmluvy). Podpora spolupráce medzi verejnými službami, zamestnanosť a súkromnými agentúrami zamestnanosti. Mechanizmy na vytvorenie cezhraničných sietí, ktoré budú k dispozícii pre tých, ktorí sú zasiahnutí prevedením do iného zamestnania alebo dočasnému preloženiu.
Opatrenia na zaistenie rovnosti pri zaobchádzaní a diverzity <ul style="list-style-type: none"> Predchádzajte izolovaniu zamestnancov vytváraním sociálnych sietí. Poskytujte zamestnancom školenia ohľadom práce na skratennú pracovnú dobu a častočný úvazok, ako aj o obzvlášť zraniteľných skupinách. 	PO REŠTRUKTURALIZAČNEJ OPERÁCIÍ <p style="text-align: right;">ČINNOSTI</p>

Hodnotenie

- Vyhodnotenie opatrenia reštrukturalizácie a uverejnite výsledky.
- Zanalýzujte riadenie reštrukturalizácie a spusťte organizáciu na riadenie budúcich prípadov reštrukturalizácie.
- Prezrite si regionálnu rozvojovú stratégiju vo svetle reštrukturalizačných skúseností a dopadu.

Ako ďalej v prípade nadbytočných zamestnancov

- Vykonalávajte dlhodobé hodnotenie kariéry nadbytočných zamestnancov.
- Vytvorte databázu časovo-sériových štúdií riadených kariérnych dráh.

NÁRODNEÉ ORGÁNY

Hoci hlavnými aktérmi procesov reštrukturalizácie sú spoločnosti, ich zamestnanci a sociálni partneri, verejné orgány hrajú takisto dôležitú úlohu. Tvarujú príslušné právne rámce, definujú a vykonávajú ciele politík zamestnanosti, riadia dôležité nástroje predpovedania, majú inštitucionálnu kapacitu pomôcť zamestnancom (cez vzdelávacie a školiace inštitúcie, pracovné centrá, atď.) a riadia podstatnú časť finančných zdrojov, ktoré môžu byť pridelené, aby sa vyhovelo potrebám reštrukturizovaných spoločností a ich zamestnancov.

Inými vládnymi nástrojmi sú sprostredkovanie, nástroje prognózy a stimulačné schémy. Hlavný príspevok vlád spočíva vo vytvorení alebo podpore vzniku rizikových vzájomne pôsobiacich mechanizmov (garančné, školiace fondy a fondy bezpečnosti práce).

PRAVIDELNÁ ČINNOSŤ

Vlády a národná verejná administratíva je v pozícii poskytovania pomocí iným aktérom vytvoriť a rozvíjať **predpovedajúce mechanizmy plánovania zamestnania** - **nosti a schopnosti**. Uspiešná reštrukturalizácia nie je možná bez silného základu vytvoreného vládnymi krokmi cez spektrum národných politík. Je potrebné podporné právne, regulačné a finančné prostredie.

ČINNOSTI	PODMIENKY ÚSPECHU A REALIZAČNÝ RÁMEC
Pokračujúce mapovanie zamestnanosti a požiadaviek na zručnosti	Interné partnerstvo Spoluodpovednosť zamestnancov a kolektívne vyjednávanie <ul style="list-style-type: none"> • Podporite všetky formy rokovania a kolektívnych vyjednávani ohľadom anticipácie zmeny a reštrukturalizácie, ako aj plánovania zamestnanosti a schopnosti s pohľadom do budúcnosti na národnnej a sektorovej úrovni a úrovni spoločnosti. • Legislatívnymi krokmi a inými spôsobmi podporite všetky formy anticipačného zapojenia zamestnancov na úrovni spoločnosti. Externé partnerstvá Smerom k regionom <ul style="list-style-type: none"> • Vypracujte a rozvíjajte právny rámec napomáhajúci anticipácii zmeny a reštrukturalizácie. • Vypracujte národné operatívne plánovanie zamestnanosti a schopnosti. • Zosúladte možnosti vzdelávania a školenia ponúkané inštitúciami s potrebami spoločnosti a sektorov. • Posmeliťe plán „predpovedajúceho“ manažmentu zamestnanosti a „schopnosti“ v rámci spoločnosti. • Vytvorite celonárodný fond s príspevkom spoločnosti, ktoré finančujú prispôsobenie zamestnancov (pred alebo po tom, ako sa stanú nadbytočnými) prostredníctvom podpory prijmu školenia a iného aktívneho opatrenia trhu práce; pripadne podporite vytvorenie takýchto mechanizmov na regionalnej úrovni alebo sociálnym partnermi. Opatrenia adresované jednotlivým zamestnancom <ul style="list-style-type: none"> • Posilnite politiku aktívneho trhu práce. • Ponúknite kvalifikačné plány orientované na budúcnosť. • Vytvorite národnú stratégia celoživotného vzdelávania. • Podporite rozvoj kompetencii so špeciálnym zameraním sa na všeobecné schopnosti a kompetencie. • Ponúknite karierne poradenské služby, ako aj individuálne účty školení. • Podporujte kombináciu krátkodobých pracovných príležitostí s aktívnymi opatreniami ako alternatívu voči nadbytočnosti. • Monitorujte psychosociálne zdravie a vytvorte preventívne kroky. • Vyššie spomenuté opatrenia financujte so spoločnosťami a inými zainteresovanými subjektami. Opatrenia s cieľom oživit' internú a externú mobilitu <ul style="list-style-type: none"> • Vytvorite národnú politiku a stimuly na podporu geografickej a pracovnej mobility. • Vytvorte právne a operačné rámce profesných transformácií. • Vytvorte systém certifikácie a prenášateľnosti schopnosti. • Spravite odborné školenie prístupný pre všetkých, hlavne pre zamestnancov s nižšou úrovňou schopnosti. • Financujte a podporujte kvalifikáčné schémy. Opatrenia na zaistenie rovnosti pri zaobchádzaní a diverzity <ul style="list-style-type: none"> • Vytvorte primierané programy a politiky rovnosti zaobchádzania a antidiskriminačie, ako aj opatrenia orientované na obzvlášť citlivé skupiny.

POČAS REŠTRUKTURALIZAČNÉHO PROCESU

Primeraný právny a operačný rámec presunu zamestnania, partnerstiev a vládnutia je nevyhnutným nástrojom.

ČINNOSTI	PODMIENKY USPECHU A REALIZAČNÝ RÁMEC
Spoločná diagnóza <ul style="list-style-type: none"> Zberajte údaje o prepúšťaní na národnej, regionálnej a sektorovej úrovni. Monitorujte dopad reštrukturalizácie vo väčnejšie zasihanutých špecifických sektoroch a regiónoch. Podporujte systémy včasného varovania spustené na regionálnej úrovni. 	Zdroje a postupy <ul style="list-style-type: none"> Rovňanie predpisov o špecifických reštrukturalizačných nástrojoch (napr. bunky presunu). Vytvorenie a/alebo podpora „reštrukturalizačných vŕškých jednotiek“ v postihnutých regiónoch na koordinovanie činností všetkých relevantných aktérov (PES, inštitúcie sociálneho zabezpečenia, škola/cie centrá, atď.).
Hľadajte a prerokujte všetky možné alternatívny pred výhľasením stavu nadbytočnosti <ul style="list-style-type: none"> Podporujte a prispriejte k ekonomickej revitalizácii regiónov väčne zasihanutých reštrukturalizáciou. Monitorujte sociálne plány (opatrenia ponukajúce alternatívu voči prepúšťaniu, pomoc pri zariadení zmeny zamestnania a kompenzácia) a spievodné opatrenia s pomocou zamestancom, u ktorých je pravdepodobné, že sa stanú nadbytočnými. Posilnite služby verejného zamestnávania a orientujte ich prácu na najpostihnutejšie. Cestou legislatív vytvorte programy a štruktúry prevedenia do iného zamestnania. Podporujte priame vytvorenie pracovných príležitostí. Vytvorte mechanizmus mutualizácie rizik a krokov. Podporite prevzatie podnikov zamestnancami v kríze alebo bez dedičov. 	<ul style="list-style-type: none"> Zjednodušenie „strategického“ partnerstva medzi pracovnými komunitami, miestnymi a regionálnymi orgánmi a školicami a vzdlávacomimi inštitúciami. Zapojenie PES (služieb verejného zamestravania) do implementácie miestnych platform pre nadbytočných pracovníkov. Vytvorenie mechanizmov na kompenzáciu a podporu pomocí subdodávateľom alebo postihnutej populácií. Vytvorenie rád bezpečnosti práce. Koordinácia aktérov (zdieľanie porozumenia, podpora politiky, monitorovanie a pokračovanie). Konzultácie na konštantnej báze so zástupcami MSP. Podpora trcov MSP, aby boli schopní ľeliť reštrukturalizačnej výzve spoločne.
Jednotlivivo podporujte nadbytočných robôtnikov <ul style="list-style-type: none"> Užáňte prístup k finančným a administratívnym nástrojom. Podporujte vytvorenie miestnej platformy pre prevedenie alebo mobilitu: posmel'ujte zapojenie PES a použitie politiky aktívneho trhu práce (ALMP). Uľahčujte mobilitu pracovníkov, ktorí sa stali nadbytočnými, prostredníctvom vyčlenenia výhod a odškodení, aby ste znížili dopad možných strát príjmov. Poskytnite zraniteľným skupinám pracovníkov dávky v nezamestnanosti (ženy, mladí, ľudia s nízkym príjmom, atď). Vytvorte pracovnú migračnú politiku orientovanú smerom na trh (zameranie na kvalifikáciu). Upravte a rýchlo prispôsobe činnosti tak, aby sa našli prácu pre pracovníkov, ktorí sa stali nadbytočnými. Rozvíjajte školenia o podnikaní s cieľom pomôcť pracovníkom, ktorí sa stali nadbytočnými, vytvoriť MSP. Ponúkajte stimuly na vytvorenie pracovných miest pre MSP/samostatné zárobkovú činné osoby. 	<ul style="list-style-type: none"> Sústredenie sa na zhodu národného práva s direktívami EU ohľadom reštrukturalizácie. Koordinácia národej a európskej úrovne (Štrukturálne fondy). Efektívne využívanie Štrukturálnych fondov s ohľadom na priority v súlade so stanovenými cieľmi. Účasť v alebo podpora výmeny dobrých skúseností na európskej úrovni.
<u>PO REŠTRUKTURALIZAČNEJ OPERÁCIÍ</u>	
Hodnotenie	
<ul style="list-style-type: none"> Vymieňajte si skúsenosti s ostatnými krajinami. Vymieňajte si najlepšie praktiky na národnej úrovni. Vyhodnote 6 mesiacov a 2 roky po reštrukturalizácii. Vytvárajte informačné nástroje (brožúry, propagáčné materiály, atď.). 	
Ako ďalej v prípade nadbytočných zamestnancov	
<ul style="list-style-type: none"> Dajte pokyn službám zamestnávania, aby sledovali nadbytočných zamestnancov po určité dobu. 	

AKO ĎALEJ

Množstvo diskusií počas workshopu organizovaného 11. februára 2009 v Bruseli ukázalo, že tento zoznam by sa mal ešte ďaleko viac rozšíriť a byť prediskutovaný s ostatnými európskymi expertmi.

Preto Európska komisia naplánovala tri podujatia, ktoré budú zorganizovaní v blízkej budúcnosti, aby bolo možné si vymeniť názory a skúsenosti a skompletizovať prezentované listiny:

1. Spustenie 27 národných seminárov o reštrukturalizácii v apríli 2009. Semináre budú organizované vo všetkých 27 členských štátach od apríla 2009 do júna 2010 a budú sa sústredovať na poskytnutie podrobnych a vyčerpávajúcich prehľadov existujúcich mechanizmov a praktík anticipácie a riadenia zmien v každom členskom štáte (na národnej, regionálnej a miestnej úrovni). Okrem toho sa očakáva ohodnotenie efektívnosti týchto mechanizmov a nástrojov (založených na hodnotení nástrojov a na skúsenostach spoločností), ako aj prezentácia najinovatívnejšieho z týchto nástrojov a prediskutovanie ich možnej aplikovateľnosti do iných kontextov. Tento zoznam sa bude využívať ako sprievodný dokument a bude prediskutovaný a doplnený počas každého národného seminára.
2. Osnova detailnejšieho dokumentu ako priameho pokračovania zoznamu. Skupina európskych expertov bude pracovať niekoľko mesiacov, aby skompletizovala a rozvinula aktuálny zoznam o krátke popisy každého typu činnosti a konkrétnie príklady z praxe.
3. Zorganizovanie reštrukturalizačného fóra na konci roku 2009 v Bruseli umožní vyše 200 európskym expertom vymeniť si a prediskutovať zoznam, ako aj súbor nástrojov.

GLOSÁR POJMOV

Bilans de competences

Hodnotenie jednotlivých kompetencií a motivácií s cieľom definovania alebo uznania individuálnej tréningovej mapy

Kútyky kariéry

Informačné mechanizmy, ktoré sú k dispozícii pre každého zamestnanca pre rozvíjanie zamestnania, práve aplikované opatrenia a možnosti postupu

Kariérne dni

Orientačné nástroje profesionálneho kariérneho rastu predstavené počas otvorených dní

Centrá súťaživosti

Asociácie podnikov, výskumných centier a školiacich organizácií zainteresovaných v spojenej stratégii rozvoja so zameraním na vytváranie a synergiu okolo inovatívnych projektov

Nástroje včasnej výstrahy

Mechanizmy anticipácie reštrukturalizácie premenou aktérov v čase, aby bola spoločnosť a pracovníci pripravení ešte pred začatím samotnej reštrukturalizácie.

ERP

Európske rady práce: Rady práce operujúce na európskej úrovni, konzultujúce a informujúce pracovníkov a zastupujúce ich v nadnárodných spoločnostiach

Individuálne účty školení

Účty s cieľom platby za školenia podľa výberu učiaceho sa

Interné bunky mobility

Štruktúry vytvorené v rámci reštrukturalizovaných spoločností alebo s podporou verejných orgánov s cieľom pomôcť nadbytočným pracovníkom nájsť si prácu v rámci skupiny (veľké spoločnosti) alebo v inej spoločnosti a/alebo sektore. Tieto bunky sú zložené z osôb hľadajúcich pracovné príležitosti pre prepustených pracovníkov, ktoré by vyhovovali ich kompetenciám.

Vyučujúci poradcovia

Zástupcovia zamestnancov poskytujúci osobné rady o učení, kariére, kurzoch, kvalifikácií, finančnej pomoci na učenie, atď.

Centrá mobility

Centrá so zameraním na povzbudenie a uľahčenie mobility, konkrétnie prostredníctvom pomoci pracovníkom a ich rodinám počas ich obdobia mobility

Mutualizovanie rizík

Štruktúra alebo schéma s cieľom zdieľania špecifických rizík spojených so stratou práce skôr u veľkého množstva populácie, než u jednotlivých pracovníkov napr. cez vytvorenie garančných, školiacich fondov a fondov bezpečnosti práce s alebo bez účasti verejných orgánov

Bunky rekonverzie

Bunky vytvorené v rámci spoločnosti so skupinou ľudí sledujúcou nadbytočných zamestnancov

Jednotka presunu/Centrum práce

Štruktúry orientované na pomoc pracovníkom prepusteným po reštrukturalizácii s cieľom nájsť novú prácu použitím nástrojov ako hodnotenie kvalifikácie pracovníka.

Rady schopnosti

Štruktúry analyzujúce medzery v schopnostiach existujúce na sektorovej úrovni medzi ponukou a dopytom práce so spoluúčasťou rôznych zainteresovaných (napr. sociálni partneri, poskytovatelia školení a vzdelávania, verejné orgány), viď napr. rady schopností vo Veľkej Británii.

Pas schopnosti

Záznam kvalifikácie pracovníka získanej cez školenie alebo prácu s cieľom posmelenia internej a extérnej mobility pracovníkov.

Sociálne plány

Opatrenia ponúkajúce alternatívu voči prepúšťaniu, pomoc pri zriaďovaní zmeny zamestnania a kompenzácia

Sady nástrojov nezamestnanosti/presunu

Dokumenty preskupujúce detailné zoznamy krokov na výber s cieľom pomôcť pracovníkom lepšie prekonať obdobie nezamestnanosti a pomôcť im nájsť si novú prácu.

Potvrdenky

Systém kreditov za hodiny školenia (odborné potvrdenky) rozdané každému pracovníkovi s cieľom dať im možnosť účasti na školeniach a tým zvyšovania svojej zamestnatelnosti.

LITERATÚRA

Managing Change, Koncern vyšej úrovne o ekonomických a sociálnych dôsledkoch priemyselnej zmeny, Konečná správa, DG EMPL, EC, 1998

Labour market policy for socially responsible workforce adjustment, Peter Auer, ILO, Employment paper 2001/14, 2001

A guide to employee displacement: some tools for reducing the impact on employees, communities and enterprises, Gary B. Hansen, ILO, 2001

Boîte à outils en matière de restrukturisations, Voss, Wilke, Maack and Partner, ETUC, 2007

Restructuring Work and Employment in Europe, (MIRE- Art6 ESF), Autori: B. Gazier a F. Bruggeman, Edward Elgar, 2008

Final Report of the AgirE Project, (Art6 ESF), 2008, <http://www.fse-agire.com>

Restructuring in Europe 2008, DG EMPL, EK, dokument Komisie o pracovníkoch, 2008

Plant-level responses to the economic crisis in Europe, Vera Glassner a Béla Galgoczi, ETUI, WP 2009.01, 2009

National Dossiers and further resources vyvinuté v kontexte Spoločného programu reštrukturalizácie Európskych sociálnych partnerov (viď: <http://resourcecentre.etuc.org/Integrated-project-studies-on-restructuring-30.html?PHPSESSID=da68c268e850403fc2348fd73f7242f3>)

Toolkit Restructuring: Klúčové poznatky z projektu ETUC „Strengthening the role of worker representation bodies and trade union organisations within the framework of restructuring operations“ (Posilnenie úlohy orgánov zastupujúcich pracovníkov a odborových organizácií v rámci operácií reštrukturalizácie), ETUC, Brusel 2007

Work organisation and restructuring in a knowledge society (WORKS) je výskumný projekt spustený pod 6. Rámcovým programom Socio-ekonomickeho a humanitného programu, www.worksproject.be

Restructuring in the Electricity industry: A toolkit for socially responsible restructuring with a best practice guide, D Tarran, H. Potter a S. Moore, Working Lives Research Institute (Výskumný inštitút života pracujúcich), Správa pre EURELECTRIC, ESPU a EMCEF, 2008

27/11/2008 - 28/11/2008

Restructuring Forum: Breaking New Ground in Restructuring 27-28/11/2008, Executive Synthesis (Recommendations), DG EMPL, Európska komisia, Európa

Where to find more information?

The following information can be found on the Europa website
under the address:
<http://ec.europa.eu/restructuringandjobs>

- The 18 sector studies on the analysis of the sector's evolution and future skills needs
- The Restructuring in Europe report
- The thematic restructuring forums
- The checklist and the toolkit on restructuring processes
- The training guide for SMEs
- The national seminars on restructuring in 27 EU countries
- Official documents related to restructuring policies

